

Ingeborgsteinen

Hvis du følger Finnskog-leden nordover fra Gravberget Gård, vil du etter en snau times vandring gjennom vakker skog finne skiltet som viser vei til «Ingeborgsteinen».

Ta turen de få hundre meterne bortom denne steinen, og kjenn litt på den tragiske historien som utspilte seg her.

Les historien om Ingeborg på side 3.

Snublesteiner

Snublesteiner er minnesmerker over ofrene for nazismen under andre verdenskrig. Snublestein.no viser hvor snublesteiner for deporterte jøder fra Norge er lagt og gir informasjon om hver enkelt person det er lagt stein for.

Side 7

Høstens kurs

Vi har planlagt to kurs i høst

«Formidling av slektshistorie»

«Utvandringen til USA»

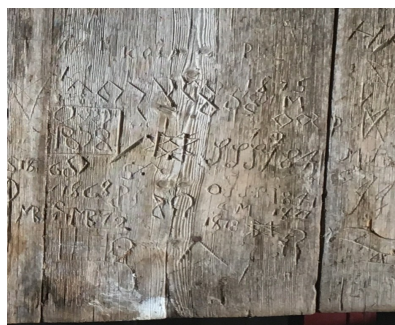
Mer informasjon finner du inne i bladet.

Kommende møter

4. september	Trysil S&D
4. september	Slektsbokgruppa
18. september	Ringsaker S&D
19. september	Løten S&D

Skogfinsk magi fredes

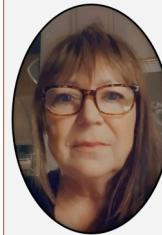
Skogfinnene levde i pakt med naturen. De levde av svedjebruk som besto i å felle og brenne skog, for siden å så rug på de ryddede feltene. Dette gav både god slått og godt beite. I en slik tilværelse var liv og helse utsatt. Her beskyttet man det man var avhengig av med alle midler - som magi.

Side 4

INNHOOLD

Innhold/ Redaktør	2
Ingeborgsteinen og dens historie	3
Fredede bygg og kulturminner i Hedmark	4
Gravminner i utlandet - vi trenger din hjelp	6
Snublesteiner	7
Møtekalender/Aktiviteter/Info	8
Reisepass	10
En Hedmarking	12
Informasjon fra laget	14
Kontaktinformasjon	15
Et utvalgt bilde	16

REDAKTØR

**Redaktør for
SlektsNytt
Kari Bruvold**

red@he.slektogdata.no

Hei,

Da er sommerferien over for i år og vi gleder oss til å starte opp med aktiviteter igjen.

Du har kanskje fått «samlet inn» spennende familie historier og opplysninger du gleder deg til å ta fatt på utover høsten. Selv har jeg benyttet ferien til å besøke deler av landet vårt og blitt litt rikere på all den flotte historien Norge har å by på.

Ønsker deg en riktig god slektsforsker høst, så sees vi kanskje på en av våre møter.

Red.

JEG VIL GJERNE HØRE FRA DEG

Har du en slektshistorie, et familiebilde eller en gjenstand du har lyst til å dele med oss.
(det må ikke være fra Hedmark)

Eller har du en kommentar eller andre ideer til bladet?

Send en epost til redaktør.

Historien om Ingeborg Henriksdatter Liitiäinen

Det er mange historier om *Ingeborg Henriksdatter Liitiäinen*. *Ingeborg ble født i 1720 i Gravberget, som datter av Henrik Andersen Liitiäinen og Anne Mortensdatter. Hun fikk som mange andre på den tiden en tøff start på livet og som lita jente ble hun satt bort i tjeneste.*

Allerede som 17-åring fødte hun sitt første barn. Hun fikk flere barn utenfor ekteskap og kom til å bli omtalt som «Ingeborg løskone». Da hun fødte sin andre sønn utenfor ekteskap i 1742, ble følgende nedtegnet:

«Ingeborg Henrikksdatter i Graffberged-stevnet for å forklare hvem som er far til det andre barnet hun, som ennå ikke har gått til Guds bord, nestleden host förde til verden. Hun skal ha erklært ektemannen Henrik Mortensen Graffberged, som har sin kone i live, for å være far til barnet. Ingeborg er også stevnet for andre utleiemål i ungdomstiden, Exposed».

Barnas fedre ser ut til å ha vært gifte menn i området og Ingeborg ble hatet av mange, spesielt av de gifte kvinnene som så på henne som en trussel. Det er sagt at kvinnene i Gravberget tvang henne bort og at hun derfor slo seg ned under en liggende steinblokk.

Vinteren 1741-1742 tilbragte Ingeborg under denne steinen noen kilometer nord for bebyggelsen, og sagnet sier at det er her hun skal ha født sønnen Daniel i 1741. Sagnet forteller også at hun etter en rettsak ble dømt til å flytte derfra og sammen med barna gikk hun til en ny stein, ved Haldammen, Gravberget.

Historiene om Ingeborg er mange og tragiske, - og ingen i dag vet når hun døde eller hvor hun ligger begravet.

Hun endte opp med fem barn med ulike menn - og tilbrakte hele livet på Finnskogen.

Kilder:

Opplevkynna.no

Morten Masch Sandvold

Helena Bure Wijk

Bilder:

Fotograf ukjent/opplevkynna.no

Fredede byggverk og kulturminner i Hedmark

Låven på Peistorpet før restaurering. Foto: Berit Rønsen, Riksantikvaren.

Låven på Tomta, Peistorpet

Datering: 1700 - tallet
Fredningsår: 21. juni 2024

Peistorpet/Piesala er en skogfinneplass som ligger i Grue kommune rett ved grensen til Sverige, i området der den skogfinske tradisjonen og levemåten ble bevart lengst.

Skogfinsk magi fredes

Skogfinnene levde i pakt med naturen. De levde av svedjebruk som besto i å felle og brenne skog, for siden å så rug på de ryddede feltene. Dette gav både god slått og godt beite. I en slik tilværelse var liv og helse utsatt. Her beskyttet man det man var avhengig av med alle midler - som magi.

Innerst i skogen, rett ved svenskegrensa, ligger det en låve som ved første øyekast ser ut som en helt vanlig låve, men det er til du tar den i nærmere øyesyn. Her er det risset inn et vell av en sjelden og umistelig del av den skogfinske kulturarven i Norge: magiske symboler.

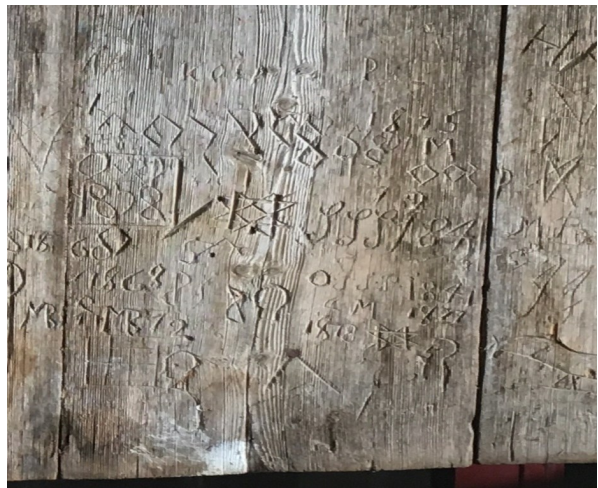
Symbolisk beskyttelse

Skogfinnene hadde et med røtter i finsk-ugrisk sjamanisme og finsk mytologi som de tok med seg fra Finland da de utvandret på 1600-tallet. Bruken av magiske symboler har vært en viktig del av det skogfinske dagliglivet. Symbolene hadde en beskyttende funksjon, og ble skåret inn på verdifulle bygninger og steder, som for eksempel låve, stabbur og stall.

At det er på låven på Tomta at symbolene er risset inn er derfor ingen tilfeldighet. På låven ble både såkornet og kornet man skulle leve av gjennom den snødekte årstida, oppbevart. Symbolene ble risset eller skåret inn på dører, rundt døråpninger eller andre åpninger i veggene. Egne fruktbarhets-symboler ble også risset inn. Disse skulle bidra til større avlinger og fruktbarhet hos gårdsdyrene. Alt dette finner vi her.

Fordi de fleste innrissede symboler var plassert rundt døråpninger har ofte vær og vind slitt de av med tiden. Fordi symbolene på låven er beskyttet mot denne slitasjen, finner vi en uvanlig mengde av de magiske symbolene bevart her.

Betydningen av alle symbolene vet vi ikke nok om, men de er kjent fra eldgamle tider flere steder i verden.

Et lite utvalg av de mange symbolene på låven i Peistorpet.
Foto: Berit Rønsen, Riksantikvaren

Vår kulturarv

Mye av skogfinnernes kultur har gått tapt gjennom fornorskningprosessen. Derfor har Riksantikvaren, i samarbeid med skogfinske organisasjoner, sørget for at et utvalg av skogfinske kulturminner blir fredet. Hver fredning skal fortelle sin del av historien om det skogfinske samfunnet i Norge. De magiske symbolene blir nå bevart som levende formidlere av den skogfinske naturtroen.

«- Det er skogfinnene selv som har kunnskap om hva som er deres kulturminner og kulturarv. Derfor vil vi rette en stor takk til skogfinske interesser i Norge og skogfinsk museum for engasjement for låven og solid faglig bistand. Hadde det ikke vært for deres engasjement, så tror vi ikke at Riksantikvaren hadde oppdaget denne perlen», sier Øystein Hagland, seniorrådgiver i fredningsseksjonen hos Riksantikvaren.

Blant de mange symbolene som er risset inn på låveveggen på Tomta, finnes blant annet pentagrammer, hender og muruspjeld.
Foto: Øystein Hagland, Riksantikvaren.

Skogfinner og de reisende

Denne låven er også et kulturminne for de reisende - altså taterne. De drev handel med gardsfolket på Peistorpet, og fikk ly for natten på det som i dag kalles tater-loftet på låven. Det ble sagt at den flotteste hesten gården hadde ble kjøpt av de reisende. Derfor er det også en fredning av et av romanifolket/taternes kulturminner.

Om fredningen

Når vi freder et område eller en bygning så er det alltid som en del av en større fortelling. Dette gjelder spesielt de bygningene og områdene som det er svært få igjen av. Bygningen vi freder, Låven på Tomta, Peistorpet, er så langt vi vet den eneste av sitt slag her i landet.

Tradisjoner, kunnskap og felles fortellinger har stor betydning for samfunnet og for enkeltmenneskers identitet. Kulturarven skaper tilhørighet og fellesskap. Den gir oss en opplevelse av kontinuitet og en tilknytning til vår egen fortid og historie. Det skogfinske språket forsvant i løpet av 1900-tallet, derfor er de kulturminnene som er igjen spesielt viktig å ta vare på.

Istandsetting

Riksantikvaren har fra 2018 til 2021, senere overført til 2023, gitt tilskudd til istandsetting av låven med sikte på å sikre kulturminneverdiene i de magiske symbolene. Under istandsettingen av låven ble deler av låven med innriss demontert og oppbevart på Skogfinsk museum. Disse delene ble tilbakeført i 2023.

Fakta

Religion

Sverige, og da også Finland, hadde allerede på 1500-tallet gått over til protestantismen, og derfor tilhørte skogfinnene samme religion og trossamfunn som bygdefolket i de områdene de kom til i Norge.

Skogfinnene har ofte blitt forbundet med magi og mystikk. Skogfinnernes bruk av magi har bakgrunn i den sjamanistiske naturoppfatningen som er felles for finsk-ugriske kulturer, og er ingen religion som, for skogfinnene, var i konflikt med en offisiell religion. Den sjamanistiske magien ble utøvet gjennom ritualer, besvergelses og symboler, og ble brukt for å helbrede sykdom og som beskyttelse mot onde makter. Skogfinnernes runesanger kunne være både religiøse og historieformidlende.

Kilde: [Riksantikvaren.no](https://riksantikvaren.no)

Gravminner: Nordmenn som emigrerte

Har du slektninger som du vet hvor ble gravlagt i utlandet? Nå kan du få disse registrert i Gravminner! Kanskje har du også bilde av graven?

Vanskelig å spore opp

I 1825 startet utvandringen fra Norge til Amerika. Den begynte i det små med 50 personer om bord i båten Restauration fra Stavanger. Mange nordmenn fulgte i deres fotspor og frem til 1920 antar man at ca 800 000 nordmenn emigrerte til Amerika.

Det kan være vanskelig å spore opp våre forfedre. Noen slo seg ned i «norske samfunn», mens andre prøvde lykken i mer utradisjonelle områder og er dermed litt vanskeligere å finne.

Den største utfordringen når en skal lete i Amerika, er hvordan de norske navnene ble skrevet. Noen beholdt sine navn fra Norge eller amerikaniserte navnet sitt, mens andre igjen valgte noe helt nytt.

Vi i Slett og Data har lansert et prosjekt for å registrere gravene til nordmenn som emigrerte til utlandet. Vi har spesielt fokus på USA og Canada, men også graver i andre land blir registrert.

Arbeidet har kommet i gang, men vi trenger din hjelp. Dette gjelder både registrering av personer, og gjerne også med bilde hvis du har det.

Å registrere gravene til emigrerte nordmenn er av stor betydning for å dokumentere deres liv og det blir lettere for andre slektsforskere å finne sine forfedre.

Før personene kan registreres inn på en gravplass, må gravplassen være lagt inn i vårt system. Dersom du ser at gravplass mangler kan du sende en e-post til gravreg@slektogdata.no slik at vi kan få lagt den inn. Deretter kan du selv gå inn og registrere personen. Registreringen gjøres på [denne siden](#).

Om registreringen

Føring av navn på gravkortet

Vi har laget noen retningslinjer for føring av navn, da personer ofte kan ha forskjellige navn eller skrivemåter av navnet sitt i forhold til hva de brukte da de bodde i Norge.

- * Navn i utlandet: Andrew Johanson
- * Navn i Norge: Anders Johannessen

Navn føres slik på gravkortet:

- * Fornavn: Andrew (Anders)
- * Etternavn: Johanson (Johannessen)

Stedsnavn skrives sted/by og kommune

Kildehenvisning

Det er ønskelig at man legger inn henvisning til kilder hvor personen er nevnt i Norge. Dette kan være kirkebøker, folketellinger og så videre.

Bilder av gravplasser

Har du oversiktsbilder fra gravplasser i utlandet, er vi også interessert i dette. Disse kan sendes til gravreg@slektogdata.no

«Snublesteiner»

Snublesteiner er minnesmerker over ofrene for nazismen under andre verdenskrig. Snublestein.no viser hvor snublesteiner for deporterte jøder fra Norge er lagt og gir informasjon om hver enkelt person det er lagt stein for. Nettportalen ble åpnet i november 2015 og oppdateres fortløpende

Snublesteiner er et prosjekt av den tyske kunstneren Gunter Demnig. Snublesteiner er minnesmerker over individuelle ofre for nazistenes holocaust i Det trede rike.

Om prosjektet

Minnesmerkene plasseres i bakken for eksempel i fortau like ved den boligen hvor ofrene bodde. Snublesteinene er kubiske steiner på omtrent 10x10x10 cm, med messing på toppflaten. De har inskripsjonen «her bodde» eller Hier wohnte», navn og fødselsdag, dato og sted for deportasjon og dødsfall. Steinene legges ned i bakken som brostein, med overflaten i flukt med bakken.

Det er skoler, slektninger og ulike organisasjoner som bistår med å samle informasjon. Finansieringen skjer ved hjelp av frivillige donasjoner.

Omfang

Demnig fikk ideen til Snublesteinene i 1992 og

steder samme år ble den første steinene lagt ned i Köln. I 2019 var det utplassert over 70 000 i 18 europeiske land, og per juni 2023 var det lagt ned rundt 100 000 steiner. Det er prosjekter på mer enn 300 steder i Tyskland. I 2010 ble prosjektet utvidet til Norge.

Norge

772 jøder ble tatt i Norge og deportert til konsentrasjonsleirer i Europa i løpet av krigen. Kun 34 av disse overlevde fangeoppholdet. I løpet av 2014 ble det lagt ned rundt 100 nye steiner i Norge. Dermed er 246 jøder og personer fra andre, forfulgte minoriteter som ble deportert fra Norge, blitt minne med snublesteiner.

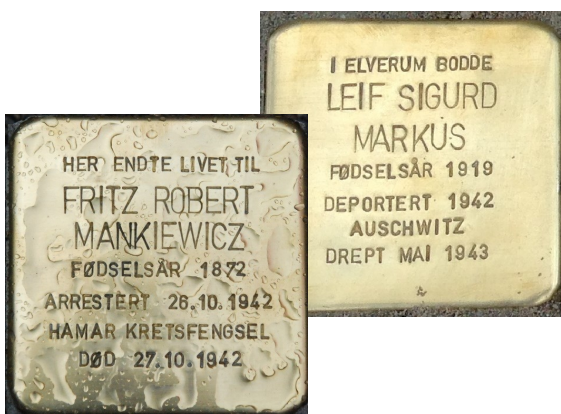
Pr i dag er det, i følge nettstedet, registrert 757 slike snublesteiner i Norge, fordelt over hele landet.

I Hedmark er det registrert åtte steiner, syv i Elverum og en i Hamar.

Kilde:

[Snublestein.no](https://snublestein.no)

[Wikipedia](https://no.wikipedia.org/wiki/Snublesteiner)

MØTEKALENDER

TRYSIL

Trysil Folkebibliotek kl 11:00

4. september
2. oktober
6. november
4. desember

LØTEN

Løten Folkebibliotek kl 18:00

19. september
17. oktober
21. november
19. desember

RINGSAKER

Garveriet, Storgata 119, Kl 18:00
(Ringsaker historielags lokaler)

18. september
16. oktober
20. november
18. desember

SOLØR

For tiden ingen aktivitet

SLEKTSBOKGRUPPA

Grindalsvegen 14, Elverum kl 18:00

4. september
2. oktober
6. november
4. desember

DNA-GRUPPA

**Grindalsvegen 14, Elverum,
eller på Teams (sjekk på vår nettside)**

17. september
15. oktober
19. november

Andre aktiviteter

Kurs i formidling av slektshistorie

Torsdag 3. oktober og torsdag 24. oktober kl 10:00-14:00 i Grindalsvegen 14 i Elverum

Ved å skrive en slektsbok kan du bidra til å bevare og formidle deler av din slektshistorie. Det være seg historien om din fars tid som sjømann, livshistorien til bestemor, oldefars liv i Amerika, historien om en bestemt familie eller en hel gren av slekta, om alle som bodde på en gård eller i en bygate. Eller hva med å fortelle om dine egne barndomsminner?

På kurset vil du få tips og hjelp for å komme i gang med og lage en god slektsbok, som andre ønsker å lese. Kurset passer også for deg som er godt i gang med skrivingen, og ønsker inspirasjon og hjelp for å komme videre.

Tema på kurset:

- De ulike fasene i skriveprosessen
- Lage disposisjon
- Hvordan få «kjøtt på bena»
- Fortellerteknikk og litterære virkemidler
- Bruk av bilder og illustrasjoner
- Tips til ulike programmer
- Layout og design
- Ferdigstilling og trykking
- Opphavsrett, personvern og etikk

Kursavgift: 200 kr for medlemmer av Slekt og Data, 600 kr for ikke-medlemmer.

For informasjon og på melding, ta kontakt med Marit Bue på e-post: slektsbok@he.slektogdata.no

Påmeldingsfrist: 25. september.

Kurs om utvandringen til USA

Torsdag 14. november kl 12:00-14:00 i Grindalsvegen 14 i Elverum

På kurset vil du få innføring i hvilke kilder du kan bruke for å finne forfedre som utvandret fra Norge til USA.

Mer informasjon om kurset kommer senere.

**EVENTUELLE ENDRINGER OG ANNEN INFORMASJON
OM MØTENE VÅRE FINNER DU PÅ VÅR
HJEMMESIDEN**

Typisk for hele enevoldstiden (1661-1814) var myndighetenes ønske om, og forsøk på, å kontrollere sine undersåtter. Det var ønskelig å begrense sosial og geografisk mobilitet. For å kunne kontrollere flyttinger, ble det krevd pass selv for innenlandsreisende i Norge. Det var straffbart å huse løsgjengere eller personer uten reisepass. Også skipperne og fergemenn kunne stilles til straffeansvar dersom de fraktet personer uten reisepass.

Reisepass ble utstedt til alle som skulle reise innen- og utenlands i/fra Norge, og gjeldt for en enkelt reise. For innenlandsreiser varte dette frem til 1860, da passtvangen ble avskaffet. For reiser ut av landet måtte man fortsatt ha reisepass for hver enkelt reise, som etter hvert ble erstattet av dagens passordning.

Krav om pass ble innført for utlendinger som skulle reise i Norge på 1500-tallet. På 1600-tallet ble det også innført passtvang for landets egne borgere. Grensene for hvilke reiser man måtte ha pass for å gjennomføre kunne variere noe, men som hovedregel måtte man ha det dersom man forlot området man var kjent i. Det kunne altså være nødvendig med pass for å flytte seg fra et prestegjeld til et annet.

Fra starten av var det en rekke myndighetspersoner som kunne utstede pass. En av de vanligste løsningene var å gå til presten, som utstedte en presteattest. Denne ga mulighet til å reise til et annet sted og bosette seg der, idet den fungerte både som identifikasjonspapir og som en slags vandelsattest. Lensmennene utstedte også ofte reisepapirer. I 1805 ble retten til å utstede pass kraftig innskrenket. Fra da av var det bare politimestrene i kjøpstedene og fogdene på landet som kunne utstede dem. Det ble gjort ett unntak: Myndighetspersoner som allerede hadde rett til å skrive ut pass beholdt denne retten til de gikk av.

Et reisepass var svært annerledes enn dagens pass. En ting er at de gjaldt for en enkelt reise; for så vidt

ikke ulikt dagens nødpass. Det som var svært ulikt er at de gamle passene i liten grad var egnet som identifikasjonspapir. De hadde ikke noe bilde, og bare en svært enkel beskrivelse. Når passet anga at innehaveren skulle være av middels vekst og ha blå øyne og blondt hår er det mange som kunne passe til den beskrivelsen.

Pass og passprotokoller som kilde

Passene skulle leveres inn etter hver reise. Størstedelen av disse er destruert, men noen steder har de blitt tatt vare på. Den viktigste kilden er imidlertid passprotokollene. Disse viser ikke bare når, til hvem og for hvilket reisemål de ble utstedt; de har også med visiteringer av passet underveis. Dermed kan man ofte følge ene persons reiser. For eksempel er passprotokollene brukt som kilde til å skrive om [August Henrik Junge](#).

For personer som av forskjellige grunner ikke var bofaste, kan passprotokollene være en mulighet til å følge deres ferd. Ved hjelp av dateringer der kan man også snevre inn område og periode, slik at det kan være mulig å finne dem igjen i andre kilder. De er dermed en uvurderlig kilde til kunnskap om personer som ofte faller utenfor i kilder som kirkebøker og folketellinger.

Mye passmateriale er avlevert til Riksarkivet, og en del av dette er gjort tilgjengelig på Digitalarkivet.

[Du finner passprotokollene her.](#)

Eksempel på reisepass

På bildet under viser et reisepass utstedt til handelsbetjent Peter Rusnes i 1817. Som nevnt i bildeteksten er det en interessant teknisk detalj der: Det er brukt to typer blekk, og det er to forskjellige håndskrifter. Passet er ikke trykt, men det meste var skrevet på forhånd slik at man raskt kunne fylle det inn når noen trengte pass.

I venstre marg finner vi passhaverens underskrift: her har Peter Rusnes egenhendig signert.

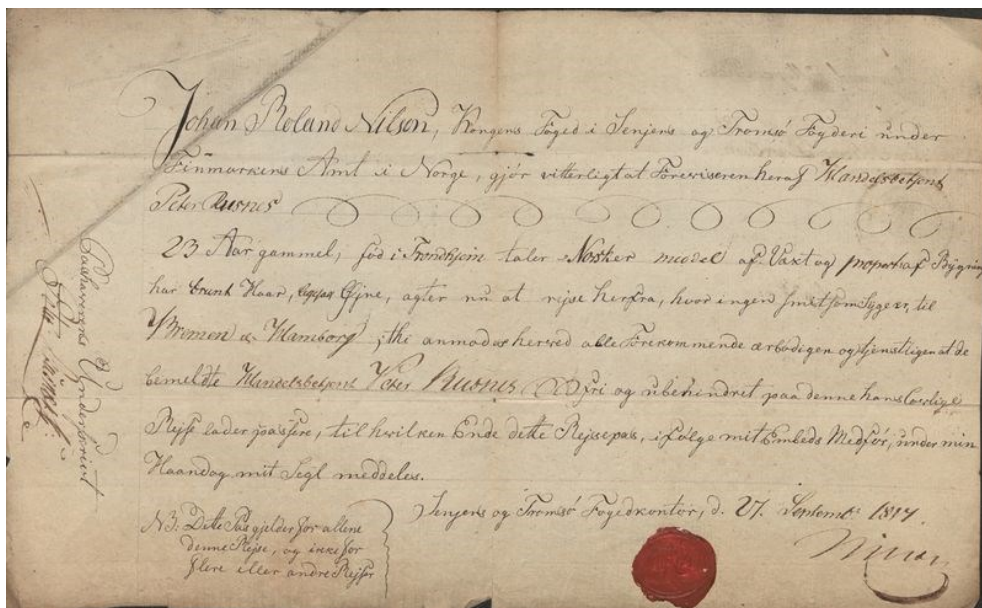
For å gjøre det lettere å se hva et slikt pass inneholder - dette er for øvrig et eksempel på et pass til utenlandsreise - følger en transkripsjon. For å tydeliggjøre hva det er som var skrevet på forhånd og hva som ble fylt inn, er de innfylte ordene satt i kursiv.

Johan Roland Nilsson, Kongens Foged i Senjens og Tromsø Fogderi under
Finmarkens Amt i Norge, gjør vitterligt at Foreviseren heraf *Handelsbetjent
Peter Rusnes*

23 Aar gammel, fød i *Trondhjem* taler *Norsk* er *middel* av *Væxt* og *proport* av *Bygning*
har *brunt* Haar, *ligesaa* Øjne, agter ny at rejse herfra, hvor ingen Smitsom Syge er, til
Bremen og Hamborg, thi anmodes herved alle Forekommende ærbødige og tjenstlige at de
bemeldte *Handelsbetjent Peter Rusnes* fri og ubehindret paa denne hans lovlige
Rejse lader passere, til hvilken Ende dette Rejsepas, ifølge mit Embeds Medfør, under min
Haand og mit Segl meddeles.

Senjens og Tromsø Fogdekontor, d. 17. Septem. 1817.
(segl og signatur)

NB: Dette Pas gjelder for allene
Denne Rejse, og ikke for
flere eller andre Rejser.

Reisepass utstedt til handelsbetjent Peter Rusnes i 1817. Det er to forskjellige håndskrifter og to typer blekk, noe som viser at man skrev ferdige pass for hånd, og fylte inn ved behov. Se også omtale i artikkelen.

EN HEDMARKING

Dorthin Dahlstrøen

Født: 30. mars 1899 på Granrøsten, Brydal, Tynset

Død : 23. mars 1960 på Tynset

Dorthin Dahlstrøen ble født 30. mars 1899 i Brydalen av foreldrene Martin Hansen Granrøsten og Oline Olsdatter Broen, men vokste opp hos Torine og Brynjulf Hokstad på garden Dalstrøen i Tyllidalen.

Fra barndommen av var han plaget av svak helse som et resultat av at han tidlig ble rammet av sykdom.

Dorthin tok navn etter gården.

Den 17. februar 1923 giftet han seg med Inger Ivarsdatter Moan (1903-1985).

Hun var datter av overrettssakfører Ivar Moen og Beda Sobina Olsen.

Sammen fikk de barna Thor, Karsten Ivar, Karen, Odd Jarle, Astrid Synnøve og Gunnvor.

Fra 1936-1947 jobbet han på Tynset meieri.

I 1947 begynte han i Tynset trygdekasse, der han de siste 15 årene av livet sitt var bestyrer.

Dorthin var en vitebegjærlig person, skaffet seg store kunnskaper på flere områder og var aktivt med i lag- og foreningsarbeid. Som litterært interessert var han mangeårig leder av styret i Tynset folkebibliotek, og ble ofte benyttet som oppleser og taler i foreningen.

Han lærte seg noe engelsk, og fra Tyllidalen tok han i mellomkrigstiden flere turer over fjellet til Tronsvangen i Alvdal for å snakke med Swami Sri Ananda Acharya, Baral, professor og indisk buddhist, på setra Gaurisankar. Baral ga Dahlstrøen et par av sine bøker, som ble nøye studert. Senere ble Dahlstrøen også kjent med, og god venn av, Einar Beer, Barals følgesvenn og arvtaker av tanken om et fredsuniversitet på Tronden. Dahlstrøen tok på seg jobben som regnskapsfører for forlaget Brahmaku Gavefond Forlag i Alvdal, og besøkte Beer bare ti dager før sin død 23. mars 1960.

Einar Beer skrev en lengre nekrolog over Dahlstrøen i Gjell-Ljom.

Dorthin Dahlstrøen som ung sammen med fosterforeldrene Brynjulf og Torine Dahlstrøen, og Brynjulfs mor Brynhild. Foto: ukjent/Anno Musea i Nord-Østerdalen, MINØ.020270

Fortsetter neste side

Trond Fjeld - forfatteren

I det daglige arbeidet Dahlstrøen som kontormann, men Dorthin Dahlstrøen var mer enn bare en forretningsmann. Han var også en forfatter. Under psevdonymet Trond Fjeld (som henspiller til Tronfjell i Alvdal) ga han i 1933 ut boken «Landet som lokket»

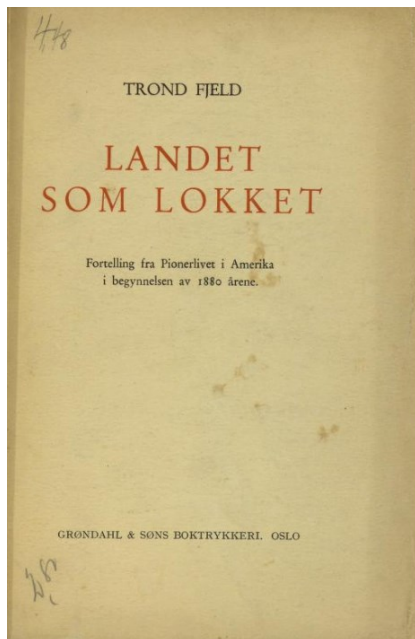
Dette er en fortelling om livet som det artet seg for de nordmenn som i begynnelsen av 1880-årene reiste over til Amerika, landet som lokket.

Buskerud Dagblad skrive den 8. januar 1934

«Forfatteren har samlet stoffet fra en mann som i 40 år har opholdt sig i Amerika, en som kjente livet

og forholdene ut og inn, og som i sin tid nedtegnet sine opplevelser på engelsk. Det er diss som nu er utkommet i en særdeles interessant bok. Hvem av oss har ikke slektninger eller kjente som vandret ut i denne tiden, og som derfor har interesse av å høre en virkelig sann fremstilling av de vanskeligheter som møtte dem da de kom til det nye landet.

Det var almindelig at de måtte bygge sig jordhytter å bo i, og en kan lett tenke sig hvor triste og usunde de var: Ofte var det vanskeligheter med å skaffe sig vann, det måtte ofte fraktes lange veier med tog, og småbyene hadde sine «vannmenn» som solgte vann til sine faste kunder. Det fortelles, at mens en flaske øl kostet 25 cent, kostet en flaske vann 35. Om dette og meget annet interessant kan en lese i boken»

«Boken vil også ha en litt historisk verdi for alle som interesserer sig for våre landsmenns nybyggerliv i den nye verden omkring 1880-tallet og hva disse har hatt å kjempe med før de nådde så langt at de kunde flytte fra sine torvhytter inn i ordentlige trehus. Selv om navn på personer og steder er forandre i fortellingene - er disse likevel bygget på virkelige opplevelser og iakttagelser.

Undertegnede som har fått oversendt notatene og utarbeidet dem i bokform har søkt å beholde farmerens originale fremstillingsmåte og fortellerform selv om sprogvanskelighetene har gjort sig gjeldende ved omskrivningen.

Jeg sender med dette ut «Landet som lokket» i takknemlig erindring om min ubenevnte venn, først for de manuskripter han elskverdig har overlatt mig, dernest for all hjelp og veiledning ved utgivelsen av boken.»

Trond Fjeld

Kilder:

Buskerud Dagblad 8. januar 1934
Wikipedia.org
Årbok for Nord-Østerdalen 2022 v/Jon Ole Hokstad
Gammelt fra Alvdal og Folldal 1993
«Landet som lokket» av Trond Fjeld

Digitalarkivet.no

Slekta fra Sørhus Lille i Alvdal. B1
Tynset meieri gjennom 60 år (1897-1957)

Bilde øverst i artikkelen:

Foto ukjent - bildet er brukt med tillatelse fra Tom Dahlstrøen

INFORMASJON FRA LAGET

Hvor finner jeg brukernavn og passord.

Har du glemt hva ditt brukernavn og passord er?

Klikk på Logg inn så kan du selv lage nytt pass ord. Husk at ditt brukernavn er ditt mobilnummer!

Du finner mer info på innloggingssiden.

Adresse-endring.

Får du ikke medlemsbladet Slekt og Data selv om medlemskapet er i orden?

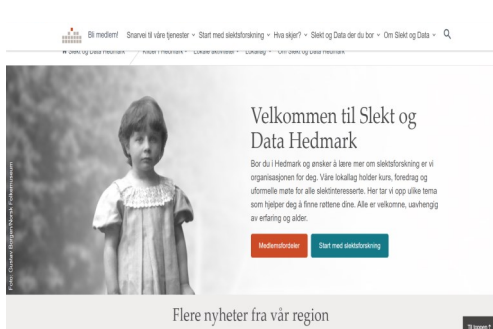
Kanskje du har flyttet? For å endre postadresse logger du deg på med brukernavn og passord på forsiden til Slekt og Data og klikk så på Min side og gjør de endringer som trengs.

E-postmelding

Vi sender e-post med varsel om møter, kurs og andre aktivitetstilbud til medlemmene.

Til dette trenger vi e-postadressen din. Har du endret din e-post adresse så gå til «Min side» som beskrevet over og oppdater den der. .

All fakturering blir også sendt via e-post så det er viktig å ha din riktige epostadresse!

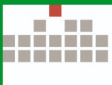

Nettsiden vår

Har du vært inne på nettsiden vår?

Der ligger det mye informasjon! <https://slektogdata.no/he>

På førstesiden blir det lagt ut nyheter, du finner aktiviteter, alle utgaver av SlektsNytt (krever innlogging), informasjon om prosjekter og mye annet.

SLEKT OG DATA HEDMARK

STØTT OSS MED DIN GRASROTANDEL!

Grasrotandelen gir deg som spiller hos Norsk Tipping mulighet til å bestemme hvem som skal motta noe av overskuddet til Norsk Tipping. Hver gang du spiller går inntil 7 prosent av din spillerinnsats til den grasrotmottakeren du velger - uten at det går utover din innsats, premie eller vinnersjans. Vi oppfordrer deg til å støtte oss i SLEKT OG DATA HEDMARK.

Bli Grasrotgiver i dag! Du kan bli grasrotgiver i alle Norsk Tippings kanaler eller ved å sende SMS «Grasrotandelen 998268605» til 60000

Tipper du?

Hvordan kan jeg bli grasrotgiver?

Du må være kunde hos Norsk Tipping for å bli grasrotgiver. Du kan tilknytte deg en grasrotmottaker hos en av våre kommisjonærer eller logge deg inn på nettsiden vår.

Hva er grasrotandelen?

Grasrotandelen er en ordning som gjør det mulig for spillere hos Norsk Tipping å gi 5 prosent av spill innsatsen direkte til et lag eller en forening.

Som grasrotgiver gir jeg 5%, hva menes med dette?

Du kan velge hvilket lag eller forening som får 5 prosent* av din spillerinnsats, det vil si dersom du spiller Lotto for 100 kroner, går 5 kroner til din grasrot-mottaker. Les mer her: <https://www.norsk-tipping.no/grasrotandelen>

STYRET 2023-2024

Heidi Ringsrød
Leder
leder@he.slektogdata.no

Marit Bue
Sekretær

Svein Erik Langseth
Kasserer

Kari Bruvold
Styremedlem

Jon Kristian Norbeck
Styremedlem

LOKALE GRUPPER I SLEKT OG DATA HEDMARK

Trysil

trysil@he.slektogdata.no

Ringsaker

ringsaker@he.slektogdata.no

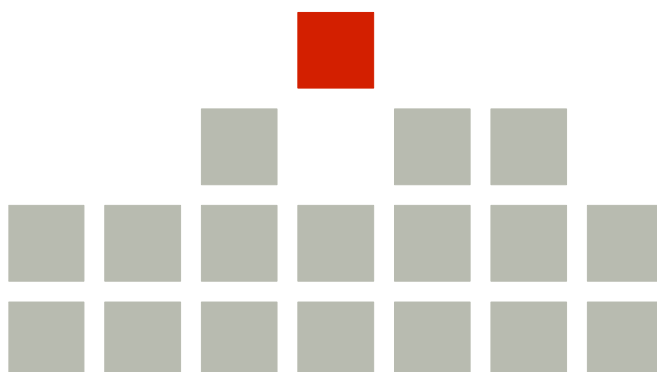
Løten

loten@he.slektogdata.no

Solør

leder@he.slektogdata.no

Organisasjonsnr : 998 268 605

Vi gjør slektsforskning enklere

HJØRDIS EMILIE JØRGENSEN

Hun ble født 1. januar 1891 på Brennengeiet i Maridalen i Oslo. Hun bodde i Maridalsveien i mange år men flyttet til Uelands gaten og bodde trolig der til hun døde i juni 1957.

Hun jobbet som Spinderske/fabrikkarbeider ved Nydalens fabrikker.

Bildet er tatt i forbindelse med hennes konfirmasjon 22. april 1906 i Vestre Aker Kirke, Oslo

Send gjerne inn et bilde jeg kan publisere her på baksiden av bladet .

Sendes til red@he.slektogdata.no